

Döyüşlərdən yenicə qayıtmış zabit və əsgərlərlə söhbət etdikcə qürur hissləri keçirirdik. Qarşımızda döyüşən Azərbaycan Ordusunun hərbciləri oturmuşdular. Onların üzlərindən, gözlərindən qürur, fərh süzülürdü. Bu qürurdan, bu fərəhdən hamımıza pay düşürdü.

Əks-həmlə əməliyyatlarında fərqlənənlərdən biri də əsgər Süleyman Kazımov olmuşdu. Silahını sinəsinə sıxmış əsgərin üzü gülürdü. Hiss olunurdu ki, ürəyi qisas hissi ilə aşıb-daşır. Süleyman iştirakçısı olduğu döyüşlərdən söz açdı: "Səhər ertədən biz "Həyəcan" çağırışı ilə ayağa qaldırıldıq. Məlum oldu ki, ermənilər qəflətən mövqelərimiz üzərinə hücumə keçiblər. Vaxt itirmədən yurdumuzun müdafiəsinə atıldıq. Gərgin döyüşlər gedirdi, atəş səsləri yeri-göyü lərzəyə gətirirdi. Komandanlıq tərəfindən verilən əmr və tapşırıqları yerinə yetirərək əlverişli mövqe tutub düşmənin hücumunu dəf edirdik. Qısa müddətdə qəsbkarların hücumlarının qarşısını aldıq. Bir azdan komandir işğalçıların mövqələrinə doğru irəliləməyi əmr etdi. Ətrafa diqqət kəsilə-kəsilə qabağa getdik. Qəflətən işğalçıların gözləmədikləri istiqamətdən hücum etdik. Bir göz qırpmında yağların başının üstünü aldıq. Ermənilər güclü əks-həmlələrimizdən qorxaraq silahlarını atıb başlarını götürüb qaçmağa başladılar. Mövqələrində xeyli sayda silah-sursat və meyit qalmışdı".

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə gənc zabit Hüseyn Muradov da böyük igidlik və qəhrəmanlıq göstərüb. Əməliyyatdan yenicə qayıtmış döyüşçü nə qədər yorğun olsa da, üzü gülürdü. Onunla söhbətimiz çox maraqlı keçdi, yaddaqalan oldu. Dedi ki, ermənilərin qəfil həmləsi cəsur hərbcilərimiz tərəfindən qısa müddət ərzində dəf edildi: "Vaxt itirmədən əks-hücumə keçdik. İlk dəqiqələrdə düşmən müqavimət göstərsə də, bir müddətdən sonra qarşımızda dayana bilmədi, getdikcə müqaviməti zəiflədi. Hiss olunurdu ki, qüvvələri tükənir, silah-sursatları azalır. Qələbəyə, zəfərə hesablanmış əks-hücumumuzu davam etdirərək düşməni tutduğu mövqələrindən qovub çıxartdıq. Elə ilk döyüşdə qəsbkarların qüvvələrini darmadağın etdik. Xeyli canlı qüvvəsini, 2 zirehli texnikasını, şəxsi heyətlə və silah-sursatla dolu olan 3 avtomobilini itirən düşmən geri çəkilməyə məcbur oldu. Əks-hücumlarla başlanan bu döyüşlər bir daha göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu güclü və məğlubedilməzdir. Düşmən mövqələrini nə qədər möhkəmlətsə də, səngərlərini nə qədər dərin qazsa da, betonu qalın töksə də, güllələrimizdən yayına bilmədi. Gərgin çəkən ilk döyüş qələbəmizlə başa çatdı. Ermənilər illərdən bəri idi ki, həmin mövqələrdə möhkəmlənmişdilər. Amma biz onları darmadağın edəcəyik. İşğalçıları tək-cə bu mövqələrindən deyil, bütövlükdə Qarabağdan vurub çıxaracağıq. Bizim mülki əhali ilə heç bir

(Əvvəli qəzetin 11 oktyabr 2025-ci il tarixli sayında)

Ön cəbhəyə 5 il əvvəlki ezamiyyətdən qalan xatirə

işimiz yoxdur, onlara güllə atmırıq. Torpaqlarımızı yalnız erməni işğalçılarından təmizləyirik. Əminliklə deyə bilərəm ki, yaxın vaxtlarda bayrağımızı Şuşanın, Xankəndinin ən uca zirvələrindən asacağıq".

Söhbətimiz zamanı öyrəndik ki, gənc zabit Hüseyn Muradov Aprel döyüşlərinin qəhrəmanlarından biri olub. Keçirilən əməliyyatlar zamanı Goranboyun Tapqaraqoyunlu kəndi istiqamətində vuruşub. Ordumuz üçün uğurla başa çatan həmin döyüşlərdə düşmənin bir neçə mövqeyinin darmadağın edilməsi əməliyyatında iştirak edib.

O da məlum oldu ki, gənc zabit iki övlad atasıdır. Vətən üçün iki oğul böyüdür. Onlar gələcəkdə atalarının igidliyi və qəhrəmanlığı ilə həmişə fəxr edəcəklər.

Zabit Amil Mikayılov da əks-həmlə əməliyyatlarında iştirak edib, qanlı döyüşlərin iştirakçısı olub. Söhbət zamanı dedi ki, üstümüzə qəfil hücum çəkən yağların həmlələrini qətiyyətlə dəf edəndən sonra əks-hücumə keçdik: "Çətinliklə də olsa, üstünlüyü ələ alıb yağları geri oturtduq. Düşmən üzərində qələbəmiz nəminə hamımız hünərlə, cəsarətlə döyüşürdük. Çünki torpaqlarımızın azadlığı, Vətənin bütövlüyü uğrunda vuruşuruq. Döyüşlər qələbəmizlə başa çatdı. Erməni işğalçılarını neçə illərdən bəri möhkəmləndikləri mövqələrindən vurub çıxardıq. Böyük strateji əhəmiyyəti olan yüksəkliklər erməni işğalçılarından azad olundu".

Döyüşdən yenicə qayıtmış gənc zabit Rabil Yaqublunun da ürəyi dolu idi. Buna görə də iştirakçısı olduğu döyüşlərdən həvəslə danışdı. Dedi ki, bölüyün şəxsi heyəti bu savaşa böyük hünər və rəşadət göstərdi: "Hamımız torpaqlarımızı işğalçılardan təmizləmək, düşməni məğlub etmək, qələbə nəminə vuruşduq. Ermənilər dəqiq və güclü zərbə-

lərimiz qarşısında dayana bilməyib geri çəkildilər. Mövqələrimiz üzərinə hücum çək-məsi düşməne çox baha başa gəldi. Qəsbkarlar həm canlı, həm də texnika sarıdan ağır itkilər verdilər. Əks-həmlələrimiz o qədər güclü və sürətli oldu ki, düşmən həm silah-sursatını, həm də meyitlərini döyüş meydanında qoyub qaçdı. Elə ilk əməliyyatda ermənilərin dizini qırdıq, burunlarını ovduq, gücünü zəiflətdik. İşğalçılara məğlubiyyətin, itkilərin acısını dadızdırdıq. Qarşıdakı döyüşlərdə də onları həyata həsrət qoyacağıq. Qarabağ müharibəsində qələbə yalnız bizim olacaq. Çünki biz haqlıyıq, öz torpaqlarımız uğrunda, illərdən bəri yaşadığı yerlərdən didərgin düşmüş məcburi köçkünləri doğma ocaqlarına qaytarmaq uğrunda vuruşuruq. Bizim üçün bu, çox müqəddəs bir vəzifədir. Cəbrayıl və Füzulinin kənd və qəsəbələrinin azad olunması xəbəri hamımızı sevindirdi. İnənirəm ki, belə sevinc dolu günlərimiz hələ çox olacaq".

Döyüşdən yenicə qayıtmış əsgər Mehrab Axundovun ovqatı yüksək idi, gözlərində qələbə sevinci parlayırdı. Elə söhbətə də bu ovqatla başladı: "Müharibə şəraitində yaşadığımıza görə bildirik ki, döyüşlər hər an başlaya bilər. Ona görə də biz mövqelərimizdə həmişə ayıq-sayıq dayanırıq. Bu yerlərin çox böyük strateji əhəmiyyəti olduğu üçün hələ əvvəlki illərdə ermənilər bir neçə dəfə atəş-kəs rejimini pozaraq mövqələrimizə hücum etmişdilər. Hər dəfə də onların qarşısını qətiyyətlə almış, dərslərini yaxşıca vermişik. Bu dəfə də elə oldu. Səhərə yaxın işğalçılar mövqələrimiz üzərinə hücumə keçdilər. Bir anda qüvvələrimizi səfərbər edib mövqələrimizin müdafiəsinə atıldıq. Düşmən geriye çəkilmək istəmirdi. Üç-dörd yağının dayandığım istiqamətdən irəlilədiyini gördüm. Onların çox qabağa gəlməsinə yol

vermək olmazdı. Başımı qaldırıb atəş açsaydım, məni görüb vura bilərdilər. Ona görə ləngimədən əl qumbarasını döyüş vəziyyətinə gətirib onların üstünə atdım. Bir neçəsi yerə sərildi. Vaxt keçdikcə düşmənin zəiflədiyini hiss olunurdu. Bir azdan komandir əks-hücum əmrini verdi. Əlverişli isiqamətlərdən atəş aç-aça yağların üstünə şığıdıq. İşğalçılar qəfil əks-həmlələrimiz qarşısında dayana bilməyərək mövqələrindən çıxıb qaçmağa başladılar. Elə ilk döyüşdə düşmənin xeyli silah-sursatını ələ keçirdik. Uğurla, zəfərlə başa çatan bu savaş göstərdi ki, Azərbaycan əsgəri cəsarətlidir, qəhrəmandır, məğlubedilməzdir".

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Kənan Məmmədov nişançıdır. Silahının nişangahına tuş gələn hədəfləri çox dəqiq sıradan çıxarır. Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşlər başlanan gündən indiyə qədər düşmənin onlarla canlı qüvvəsini məhv edib. Dedi ki, "həyəcan" çağırışı verilən kimi ön mövqələrə yollandıq. Ermənilər səhərə yaxın mövqələrimizə hücumə keçmişdilər, gərgin döyüş gedirdi. Bölüyümüzün zabit və əsgərləri bir addım olsun belə geri çəkilmədən vuruşur, düşməne sarsıdıcı zərbələr endirirdilər. İşğalçılar döyüşə əlavə qüvvələr cəlb edib həmlələrini nə qədər gücləndirməyə çalışsalar da, heç nəyə nail ola bilmədilər. Quldurların atəş nöqtələri zəifləyən kimi əks-hücumə keçmək barədə əmr verildi. Zabıt və əsgərlərimiz düşməni darmadağın etdilər. Bəlkə də ermənilər hücumə keçəndə qalib gələcəklərinə ümid bəsləyirdilər. Bölüyümüzün şəxsi heyəti qəhrəmancasına vuruşaraq düşmənin bütün ümidlərini alt-üst etdi. Bir neçə strateji əhəmiyyətli yüksəklik işğaldan azad olundu". Kənan Məmmədov onu da dedi ki, döyüş-

lər başlanan gündən indiyə qədər snayperlə neçə-neçə ermənini məhv edib. Zabıt və əsgərlərlə söhbətimiz xeyli çəkdi. Danışılanlar maraqlı olduğuna görə vaxtın, zamanın necə keçdiyini hiss etmədik. Bu cəsur oğullardan qaranlıq düşəndə ayrıldıq. Cəsarətlərini, hünərlərini gördüyümüzdən, eşitdiyimizdən bir daha əmin olduq ki, xalqın fəxr etdiyi bu oğulların zəfər soraqlarını bundan sonra hələ çox eşidəcəyik.

Uzaqdan atəş səsleri eşidirdi. Başımızı qaldırıb göy üzünü seyr etdik. Bayaqqı buludla dolu səmadən əsər-ələmət qalmamışdı. Sanki Ay bu gün həmişəkindən işıqlı və parlaq görünürdü, ulduzlar daha gur bərq vururdu. Elə bil Ay da, ulduzlar da bizə qoşulub zəfərimizə sevinirdi. Do-yunca ciyərlərimizə çəkdiyimiz soyuq havadan da qələbə qoxusu gəlirdi.

Gecə yarıdan keçəndən sonra ön mövqələrdən dayaq məntəqəsinə döndük. Gecənin bu vaxtında da əhalimiz ordusuna yardım gətirirdi. Adını unutduğum sürücü dedi ki, yolun qırağındakı təndirlərdən birinin yanında keçəndə qadın bizə 6 çörək verdi. Dedi ki, bunu əsgərlərə verin. Az keçmiş ortayaşlı bir hərbcı əlində böyük bir çanta gətirib dayaq məntəqəsinə verdi. Bunun oğlunun göndərdiyini bildirdi. Çantanın içində müxtəlif şirələr, şirniyyatlar var idi. Hərbcı söylədi ki, oğlu velosiped almaq üçün pul yığmış. Görüb ki, hamı orduya yardım göstərir, o da yığdığı vəsaiti gətirib mənə verdi ki, bunları ermənilərlə vuruşan əsgərlərimizə çatdırın.

Çox qürurverici mənzərə idi. Müharibənin davam etdiyi günlərdə Azərbaycan xalqı qalib ordusunun arxasında dayanmışdı.

(Ardı var)

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"